

Rada Miasta Białystok
ul. Słonimska 1
15-950 Białystok

PETYCJA

*w sprawie zniesienia warunku zamieszkania jako przesłanki przyznania ulgi w opłatach za usługi przewozowe
Białostockiej Komunikacji Miejskiej honorowym dawcom krwi*

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), wnoszę niniejszą petycję do Rady Miasta Białystok w sprawie zmiany uchwały Nr XXVII/433/26 Rady Miasta Białystok z dnia 25 czerwca 2026 r. w sprawie ustalenia ulg w opłatach za usługi przewozowe środkami publicznego transportu zbiorowego Białostockiej Komunikacji Miejskiej (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2026 r. poz. 2736).

Przedmiot petycji

Wnoszę o dokonanie zmiany § 1 ust. 3 pkt 7 uchwały Nr XXVII/433/26 poprzez usunięcie warunku zamieszkania w Białymstoku lub gminach objętych miejską komunikacją zbiorową jako przesłanki uprawniającej honorowego dawcę krwi do 100% ulgi w opłatach za usługi przewozowe Białostockiej Komunikacji Miejskiej, tak aby uprawnienie to przysługiwało wszystkim honorowym dawcom krwi, którzy oddali wymaganą ilość krwi (15 litrów krwi pełnej w przypadku kobiet, 18 litrów w przypadku mężczyzn) lub jej równoważność w składnikach krwi, niezależnie od miejsca zamieszkania.

Wnoszę ponadto o dopuszczenie, obok dotychczasowego biletu specjalnego zakodowanego na imiennej Białostockiej Karcie Miejskiej, alternatywnego sposobu dokumentowania uprawnienia w postaci legitymacji "Zasłużony Honorowy Dawca Krwi I stopnia", wydawanej przez uprawnione instytucje (np. Polski Czerwony Krzyż) osobom, które oddały co najmniej 15 litrów krwi (kobiety) lub 18 litrów krwi (mężczyźni) lub legitymacji Honorowy Dawca Krwi Zasłużony dla Zdrowia Narodu (20 litrów bez względu na płeć) wraz z dokumentem tożsamości. Legitymacja ta jednoznacznie i w sposób łatwy do zweryfikowania przez kontrolerów potwierdza spełnienie progu ilościowego uprawniającego do ulgi, bez konieczności uprzedniego kodowania uprawnienia na Białostockiej Karcie Miejskiej.

Uzasadnienie

Obowiązująca dotąd uchwała Nr XV/239/19 Rady Miasta Białystok z dnia 28 października 2019 r. przyznawała ulgę honorowym dawcom krwi "z obszaru objętego miejską komunikacją zbiorową", bez odwoływania się do faktu zamieszkania. Sformułowanie to obejmowało zatem także dawców niebędących mieszkańcami Białegostoku ani okolicznych gmin - liczył się wyłącznie fakt oddania krwi na obszarze objętym siecią Białostockiej Komunikacji Miejskiej, a nie miejsce zameldowania czy faktycznego zamieszkania dawcy. Nowa uchwała Nr XXVII/433/26 wprowadziła dodatkowy warunek: ulga przysługuje wyłącznie dawcom "zamieszkałym w Białymstoku i gminach objętych miejską komunikacją zbiorową". Jest to więc realne zawężenie kręgu uprawnionych w stosunku do stanu poprzedniego - dawca krwi, który oddał wymaganą ilość krwi, lecz formalnie zamieszkuje poza tym obszarem (np. dojeżdża do pracy lub nauki w Białymstoku, jest studentem zameldowanym gdzie indziej, bądź jedynie czasowo przebywa w mieście), a wcześniej mógł korzystać z ulgi, obecnie traci to prawo wyłącznie z powodu miejsca zamieszkania.

Takie zawężenie kręgu uprawnionych budzi zastrzeżenia z kilku powodów:

- Analiza uchwał w innych miastach wojewódzkich wskazuje, że ulgi dla honorowych dawców krwi w komunikacji miejskiej co do zasady nie są uzależniane od miejsca zamieszkania, a jedynie od faktu oddania określonej ilości krwi udokumentowanego zaświadczeniem odpowiedniej instytucji. Białystok, wprowadzając kryterium zamieszkania, wyróżnia się w niekorzystny sposób na tle innych ośrodków miejskich.
- Honorowe krwiodawstwo ma charakter ogólnospołeczny i ratujący życie, niezależnie od tego, gdzie dawca jest zameldowany lub faktycznie zamieszkuje. Krew oddana przez osobę niezamieszkałą w Białymstoku ratuje życie mieszkańców regionu tak samo, jak krew oddana przez mieszkańca miasta.

- Wprowadzenie kryterium zamieszkania rodzi istotne trudności dowodowe i może zniechęcać potencjalnych dawców niebędących mieszkańcami Białegostoku do oddawania krwi na rzecz lokalnych stacji krwiodawstwa, co jest sprzeczne z interesem publicznym w postaci zapewnienia stałych i wystarczających zasobów krwi.
- Różnicowanie uprawnień w zależności od miejsca zamieszkania, przy jednoczesnym braku takiego rozróżnienia wobec innych grup uprawnionych do ulg (np. seniorów powyżej 70. roku życia, których uprawnienie nie jest warunkowane zamieszkaniami), może budzić wątpliwości co do spójności i zasadności przyjętych kryteriów.
- Obecny model dokumentowania uprawnienia, oparty wyłącznie na bilecie specjalnym zakodowanym uprzednio na imiennej Białostockiej Karcie Miejskiej, jest mało praktyczny dla dawców spoza Białegostoku oraz dla osób nieposiadających jeszcze takiej karty. Legitymacja "Zasłużony Honorowy Dawca Krwi I stopnia" lub „Honorowy Dawca Krwi Zasłużony dla Zdrowia Narodu” jest dokumentem urzędowym, jednoznacznie potwierdzającym spełnienie znacznie wyższego progu ilościowego oddanej krwi niż wymagany uchwałą, wobec czego jej honorowanie jako alternatywnej podstawy do ulgi nie rodzi ryzyka nadużyć, a jednocześnie znacząco upraszcza korzystanie z uprawnienia.

Wniosek

Wnoszę o podjęcie przez Radę Miasta Białystok inicjatywy uchwałodawczej zmierzającej do nowelizacji § 1 ust. 3 pkt 7 uchwały Nr XXVII/433/26, w taki sposób, aby:

- prawo do 100% ulgi w opłatach za usługi przewozowe Białostockiej Komunikacji Miejskiej przysługiwało wszystkim honorowym dawcom krwi spełniającym kryterium ilości oddanej krwi, bez względu na miejsce ich zamieszkania;
- uprawnienie to mogło być dokumentowane alternatywnie - obok biletu specjalnego zakodowanego na imiennej Białostockiej Karcie Miejskiej - także na podstawie ważnej legitymacji "Zasłużony Honorowy Dawca Krwi I stopnia" oraz „Honorowy Dawca Krwi Zasłużony dla Zdrowia Narodu” wraz z dokumentem tożsamości.

Z Poważaniem